

ПРОЛОГ

ДІВЧИНА НАВКОЛІШКАХ ТЕРЛА ПІДЛОГУ. НА НІЙ БУВ БЕЗФОРМНИЙ, вилинялий комбінезон. Бездоганно білий фартух свідчив про те, що зазвичай вона працює в пральні. Уже три години дівчина намагалася вимити підлогу до блиску. Вона знала, що робота вважатиметься невиконаною, допоки її відображення не буде видно в підлозі. Дитина, від якої її змусили відмовитися, залишила глибоку рану в душі. Молитви, які вона шепотіла собі під ніс, тільки висушували серце.

Запаморочливий спазм викликав пронизливий біль, дівчина схилилася вперед і витерла лоб ганчіркою, яку тримала в рукаві. Вона почула звук кроків, стукіт каблуків по дощаній підлозі. Наближалася черниця. Голос нагадував шмагання:

— Хто дозволив тобі покинути роботу, лінива ти шльондро?

Дівчина знала, що краще змовчати, але на мить підняла голову, щоб подивитися, яка черниця підійшла до неї. Важкі чорні чотки зі свистом розітнули повітря настільки несподівано, що вона не встигла відхилитися. Удар припав на все обличчя, розсік щоку, залишивши спухлий слід над оком. Кров бризнула на чисту підлогу. Черниця змахнула чотками й мовила:

— Глянь, що ти наробила з підлогою, брудна повіє.

Дівчина прикусила нижню губу, щосили стримуючи сльози. Черниці сприймали сльози як заклик до ще гірших знущань. Вона подумки звернулася до Бога, що так давно її покинув, адже більше не мала нікого. А черниця тим часом занесла чотки для наступного потужного удару.

ГРУДЕНЬ – СУВОРИЙ МІСЯЦЬ. А БОДАЙ ВОНИ ЗГОРИЛИ, ВСІ ЦІ приготування до свята. Для самотньої людини ці веселощі виглядають як знущання. Відкриваєш пошарпаний записник і бачиш перелік друзів, яким колись надсилав різдвяні листівки. Тепер вони мертві або зникли. По телевізору рекламують іграшки для дітей, яких у тебе ніколи не було і яких уже пізно заводити. По радіо грають балади, що колись мали значення і навіть вселяли надію.

Кажуть, справжню самотність усвідомлюєш на кухні, готуючи їжу для себе одного. Всього по одному: одна чашка, один столовий набір, одна тарілка і, можливо, одна паскудна ідея. Поживи досить довго сам, і виникнуть нав'язливі звички. Мити тарілку одразу після їди? Навіщо? Хто тебе насварить, блін? Хай сміття накопичується тиждень. Глянь, чи буде комусь до цього діло. Але ж ні, ти так не можеш. Ці сформовані

тобою ритуали — єдине, що пов'язує тебе з людським родом. І найгірше, що ти сам це прекрасно усвідомлюєш.

Коротше, за останні роки я змінив декілька помешкань. У мене була квартира на набережній каналу, і там я був якщо не щасливий, то цілком задоволений. Мене звідти виселили, і я переїхав до «Бейлі», одного з небагатьох приватних голвейських готелів, що продовжують функціонувати. Потім у зв'язку зі справою, яку я розслідував, мій статус дещо зріс, і я переселився в будинок у Гідден-Веллі. Там було гарно. Прекрасний час. Кам'яна підлога, справжній камінь, морозильна камера, сусіди, книжки... в дерев'яній шафі... як у порядного члена суспільства. Усе це вилетіло в трубу через одну похибку в моїй мінливій професії. Досі відчуваю провину, мучуся докорами совісті. Мерці натовпом приходять до мене в жахіттях, мовчать і дивляться, як я кручусь і стогну, марно сподіваючись утекти.

Тому я п'ю. Я вже прожив відведений мені термін і тепер живу в борг. Я мав би здохнути вже давно. Часто шкодую, що цього не сталося.

Перші два тижні грудня я не пив. Готувався. Я розумів, що не переживу поразку тверезим, тому тимчасово вирішив поводитися зразково. Ще одна ілюзія алкоголіків. Ця брехня необхідна майже так само, як випивка. Ти чіпляєшся за неї, як за молитву, чи навіть удвічі дужче. Безперервно йде дощ, мерзенний холод пробирає до кісток. Між іншим я всерйоз

підсів на кокаїн, але відмовився навіть від нього. Отже, мене знобило і трясло на додачу до постійно паскудного настрою.

Я знову жив у готелі «Бейлі». Хоч він і стоїть поруч із туристичним бюро, його непросто знайти. Він невідомо як тримається на плаву. Готель належить вдові, якій за вісімдесят. Дивовижно, але вона прихильно ставиться до мене і завжди тримає мій номер вільним попри мої найгірші вибрики. Каже, що я колись добряче їй допоміг. Якщо так, то я вже й забув, як і коли. Я вдячний, що вона не засуджує мене. Можливо, це тому, що ми обоє належимо до вимираючого виду «старих голвейців» і наш час дійсно добігає кінця. Коли нас не стане, готель перетворять на розкішні апартаменти і які-небудь япі топтатимуться по наших тлінних рештках.

Персонал її готелю складався переважно з Джанет, так само старої, як і господиня. Вона водночас виконувала обов'язки економки, покоївки, прибиральниці та найрелігійнішої жінки, яку я бачив. Джанет поважає мене, бо я багато читаю. Це старий ірландський менталітет — зараз на таке клюють дедалі менше. На стіні в моїй кімнаті висів календар. На обкладинці — Пресвяте Серце Ісусове, а біля дат — змістовні афоризми, покликані піднести мій дух. Не скажу, що мій дух від цього підносився. Вісімнадцяте число я виділив червоним, наче маяк. День народження батька. І день, коли я знову вип'ю. Сама думка про те, що настане день, коли

я піднесу склянку до губ, допомагала мені прожити купу нестерпних годин. Я підготувався: купив чотири пляшки чорного віскі «Bushmill's», двадцять чотири банки «Гіннесу» і унцію кокаїну. Це для початку — я не жартую. Для Різдва на самоті це здавалося мені цілком пристойним задумом.

І от цей день настав, і я накинувся на пійло з небаченим завзяттям. Протримався тиждень, зрештою знепритомнів і потрапив у лікарню. Мені там не зраділи, навіть оголосили невеличкий бойкот. Не хотіли мною займатися, бо знали, що налігаюся знову. У середині січня я повернувся в «Бейлі». Спробував пити менше, відмовився від кокаїну, страждав від депресії, глибшої за саме пекло. Сидів на краю ліжка і подумки повторював рядки Енн Кеннеді.

Похоронні інструкції

Оці:

*Ти, можливо, знаєш це місце,
Адже саме там поховали
Попіл Мерілін
У блідому мармуровому склепі
Саме навпроти нашого.*

Спробуй розберися.

Я не зміг.

У БЕЛЕМІ Є ПАБ СПЕЦІАЛЬНО ДЛЯ БОЖЕВІЛЬНИХ. РОЗТАШОВАНИЙ

метрів за сто від ігрового залу, зручно. Навіть у працівників закладу бракує клепки. Коли я мучився від життя, а таке бувало часто, я йшов туди й спілкувався. Там завжди тиняється хтось, хто бачив пекло зсередини на власні очі. Незабаром після мого одруження я пішов туди, замовив кухоль пива, чарку віскі й думав про своє майбутнє. Хлопець біля мене кинув у кухоль таблетку розчинного аспірину.

Я мовчав.

— Ти ж хочеш знати, навіщо, — сказав він.

Я глянув на хлопця. Татуювання на шії — якір чи свастика, від лівої брови до верхньої губи — шрам. І, як часто буває в таких, добрі очі. Точно звихнутий — у людини при тямі такого доброзичливого погляду не може бути.